

Miljön & Vi 2019

- Miljöfostransprogram för småbarnspedagogiken,
för- och grundundervisningen i Ingå

Innehåll

1. Miljöfostran in Ingå	2
1.1. Ett positivt förhållningsätt till naturen och miljön	2
2. Hållbar utveckling.....	4
2.1. Agenda 2030.....	4
2.2. Hållbar utveckling i planer som styr fostran och undervisning	5
2.3. Vi lär oss tillsammans om naturen	5
2.3.2 En gemensam verksamhetskultur som grund för miljöfostran	6
3. Plan för miljöfostran.....	7

1. Miljöfostran in Ingå

Programmet för Miljön & Vi är utformat för att stödja fostran- och undervisningsarbetet inom småbarnspedagogik och i skolor. Genom denna plan lär vi oss att ansvara för och värna om miljön och naturen. Planen är ett verktyg för barn, elever och personal inom småbarnspedagogiken och i skolorna. Genom att bekanta sig med planen får även andra intressenter veta hur vi förverkligar miljöfostran.

Vi upplever att det är viktigt att barnen lär känna sin närmiljö och naturens rikedomar. Vår målsättning är att främja miljöfostran som grundar sig på naturens och miljöns mångfald samt betrakta begreppet hållbar utveckling. Lärostigen för miljöfostran går framåt naturligt, flexibelt och konsekvent från småbarnspedagogiken till för- och grundundervisningen och skapar grund för det livslånga lärandet. Det är viktigt att samarbeta för att uppnå målen.

I denna plan omfattas småbarnspedagogiken av daghem och familjedagvård. Med skola menar vi hela skolverksamheten: för- och grundundervisningen samt morgon- och eftermiddagsverksamheten.

1.1. Ett positivt förhållningssätt till naturen och miljön

Barndomens erfarenheter formar hur vi förhåller oss till världen som vuxna. Alltså utvecklas även viljan att värna om naturen redan som barn och bär sedan genom hela livet. Ett positivt förhållningssätt till naturen avspeglas i de val vi gör i vardagen.

Vi fostrar barn till att de förstår konsekvenserna av deras handlande mot naturen och miljön, och att de samtidigt tillägnar sig en förmåga att betrakta naturens närvaro i olika situationer i vardagen. Vi skapar en positiv och stark grund för förhållningssättet mot natur och miljö och uppmuntrar till livslångt lärande.

Vi erbjuder erfarenheter och upplevelser av natur genom lek, rörelse, forsknings- och fenomenbaserat lärande. På detta sätt förstärker vi välmående och ett positivt förhållningssätt till miljö. Miljöfostran sker på ett aktivt, estetiskt och erfarenhetsbaserat sätt.

Palmer's trädmodell, Palmer 1998 och Cantell 2004. Bild E.W.

” Ett positivt förhållningsätt till naturen är utgångspunkten för ett ansvarsfullt och hållbart levnadssätt som innebär att värnandet om miljö och andra människor”. – Hannele Cantell

2. Hållbar utveckling

Hållbar utveckling är kontinuerligt och styrt samhällslig förändring. Den syftar till att försäkra nuvarande och kommande generationernas möjligheter till ett bra liv.

Människan, miljön och ekonomin betraktas jämlikt i all verksamhet och beslutsfattande. Hållbar utveckling förverkligas såväl globalt, regionalt och lokalt.

Ideologin för hållbar utveckling grundar sig på att människan kan genom sina egna handlingar och val påverka både sin egen miljö och vår gemensamma jord nu och i framtiden.

2.1. Agenda 2030

FN:s deltagarländer tog 2015 ett beslut kring verksamhetsprogrammet Agenda 2030. Agenda 2030 främjar den hållbara utvecklingen under åren 2016-2030. Programmets mål berör alla världens länder och tanken är att uppnå dem innan 2030.

Målen förverkligas på många nivåer, både i nationella och kommunala beslut såväl som i varje medborgares vardag.

Finland strävar systematiskt efter att stödja i all sin verksamhet förverkligandet av Agenda 2030, såväl nationellt som internationellt.

GLOBALA MÅL FÖR HÅLLBAR UTVECKLING

2.2. Hållbar utveckling i planer som styr fostran och undervisning

Hållbar utveckling och de mål som FN har definierat är centrala begrepp i småbarnspedagogiken och i för- och grundundervisningen. I verksamheterna betonar vi vikten av respekt för liv och mänskliga rättigheter.

Vi främjar hållbart leverne och styr barnen till att anamma ett hållbart levnadssätt. Det centrala i att växa som människa är att förstå att människan är en del av naturen och fullständigt beroende av ekosystemets livskraft.

Den hållbara utvecklingens och levnadssättets fyra olika dimensioner är ekologisk, ekonomisk, social och kulturell. Alla dimensioner behöver varandra för att uppfylla kriterierna för hållbarhet.

Barnen handleds till att förstå betydelsen av sina egna val, levnadssätt och handlingar både för sig själv, närmiljön, samhället och naturen. Materialval och handlingssätt som slösar med råvaror, energi och naturens mångfald ändras till hållbara. Barnen är med i planeringen och förverkligandet av en hållbar vardag.

2.3. Vi lär oss tillsammans om naturen

Ingå är en vidsträckt kommun och har en riklig och mångformig natur och miljö som vi värnar om. Vår målsättning är att barnen blir medvetna om allas ansvar för närmiljön och möjligheter för att påverka hållbar utveckling. Det är viktigt att personalen fungerar som exempel och skapar en fostringsmiljö där målen kan uppnås.

I olika sammanhang behandlas teman om hållbar utveckling och miljöfostran. Detta sker i skolorna under olika lektioner och inom småbarnspedagogiken i huvudsak genom lek och aktiviteter. Alla verksamhetsplatser omges av den mångfaldiga naturen och fungerar året om som lärmiljö. Barnen och personalen deltar tillsammans i planeringen, förverkligandet, utvärderingen och utvecklandet av verksamhet som är hållbar.

Målsättningen är att det i varje verksamhet finns ett team som främjar hållbar utveckling. Teamets uppgift är att synliggöra mål och värden för den hållbara utvecklingen. De kan exempelvis ordna temadagar och -veckor även tillsammans med andra verksamheter.

Även vårdnadshavarna uppmuntras och ges möjlighet till att delta och påverka verksamhetens miljöfostran. Detta görs bland annat vid olika evenemang och vid utvärderingar riktade till vårdnadshavarna. Vi önskar att hemmen är delaktiga i verksamheten, då målen uppnås bäst vid samarbete.

Målsättningar och tyngdpunktsområden bestäms årligen vid varje enhet.

2.3.2 En gemensam verksamhetskultur som grund för miljöfostran

Vår verksamhetskultur har en central roll i förverkligandet av undervisning och fostran, då den påverkar kvaliteten. Verksamhetskulturen ska stöda verksamhet som är för barnets bästa.

Vi kan utveckla och förändra vår verksamhetskultur. Den är en helhet, som består av:

- värden och principer
- tolkning av normer och målsättningar som styr verksamheten
- ledarskap samt organisering, planering, förverkligande och utvärdering av arbetet
- personalens kunnande och utvecklingsbenägenhet
- barnets delaktighet
- pedagogik och professionalism
- dialog, atmosfär, vardagspraxis och lärmiljöer.

Hur de vuxna agerar överförs till barnen, som anammar de gemensamma värdena, attityderna och vanorna. Till exempel tar barnen modell av de vuxnas växelverkan och språk. På samma sätt överförs även miljöfostran och attityder till denna.

Verksamhetskulturen syns tydligast i verksamhetens praxis. De byggs för att stöda målen för undervisnings- och fostransarbetet. Vår verksamhetskultur stöder personalen i sitt arbete så att alla förbinder sig och främjar den gemensamma värdegrunden och förverkligandet av synen på lärandet.

Grundförutsättningen för att utveckla verksamhetskulturen är att respektera varandra, vara öppen och dialogisk samt ha en diskussionskultur som skapar delaktighet och förtroende. Vår målsättning är att skapa en verksamhetskultur som främjar lärande, delaktighet, välmående och ett hållbart leverne.

3. Plan för miljöfostran

Vi har gjort Miljö & Vi planen för att stöda småbarnspedagogikens och skolornas gemensamma mål för miljöfostran. Även om det i den hållbara utvecklingen finns fyra dimensioner betonar vi i denna plan dess ekologiska och ekonomiska perspektiv.

Hur mycket vi slösar med och använder naturresurser eller hur vi uppmärksammar miljöns belastningsförmåga i vår verksamhet påverkar även kommande generationer: vår familj, vår släkts, vår kommun, vårt lands och slutligen hela vår jords välbefinnande.

Vi vill tillsammans försäkra oss om att jorden förblir livsduglig även i framtiden. Vi behöver dessutom uppmärksamma energianvändningen och föroreningar, för att trygga naturens mångfald och biologiska arter. Redan som små gör vi det vi kan för att trygga funktionen av ekosystemet.

Under 2019 skapar vi verktyg så att vi kan dela med oss av vårt kunnande.

Vi kommer att ha ett åtgärdsprogram som innefattar följande teman:

- Ansvarsfulla införskaffningar
- Återvinning
- Hållbar användning av energi, vatten och naturresurser
- Trafik
- Närmiljö och -natur